

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลของกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้ และพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ของ เกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นายสิทธิเวช วิจิตร

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บุญเชียง

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงผลของกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้และพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ของเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 30 คน ในระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ.2554

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์จำนวน 3 ตอน คือ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป แบบสัมภาษณ์ข้อมูลการรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ หากความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์เท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติทดสอบค่าที (paired t-test)

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเพศชาย อายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี ร้อยละ 43.33 ส่วนใหญ่มีสถานภาพการสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 93.33 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนหนังสือและจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 53.34 มีประสบการณ์การใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ในงานเกษตรกรรม ต่ำกว่า 10 ปี ร้อยละ 43.33 ในการฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์แต่ละครั้งใช้เวลานานมากกว่า 4 ชั่วโมง กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพหลังจากสัมผัสสารกำจัด

ศัตรูพืช-สัตว์ คิดเป็นร้อยละ 70 และคนในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพหลังจากสัมผัสสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ คิดเป็นร้อยละ 73.33

ผลของกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ พบว่า การรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกร หลังเข้าสู่กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการเข้าสู่กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และพฤติกรรมการป้องกันอันตรายก่อนการใช้ ขณะใช้ และหลังการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกร หลังเข้าสู่กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการเข้าสู่กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ผลที่ได้จากการศึกษา ใช้เป็นแนวทางของกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ และเป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพให้กับหน่วยงานของรัฐ ในการดำเนินงานวางแผนการให้ความรู้ และการสร้างเสริมสุขภาพให้กับเกษตรกร เพื่อให้มีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

Independent Study Title Effect of Empowerment Process on Perception and Pesticide Use Behaviors Among Local Karen Farmers of Ban Gard Sub-District, Mae Sariang District, Mae Hong Son Province

Author Mr. Sittivet Vigit

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisor Asst Prof. Dr. Waraporn Boonchieng

ABSTRACT

This study is one-group quasi experimental research. The purpose of this study was to investigate the effects of empowerment process on perception and pesticide use behaviors among 30 local Karen farmers of Ban Gard Sub-District, Mae Sariang District, Mae Hong Son Province from May 2011 to September 2011.

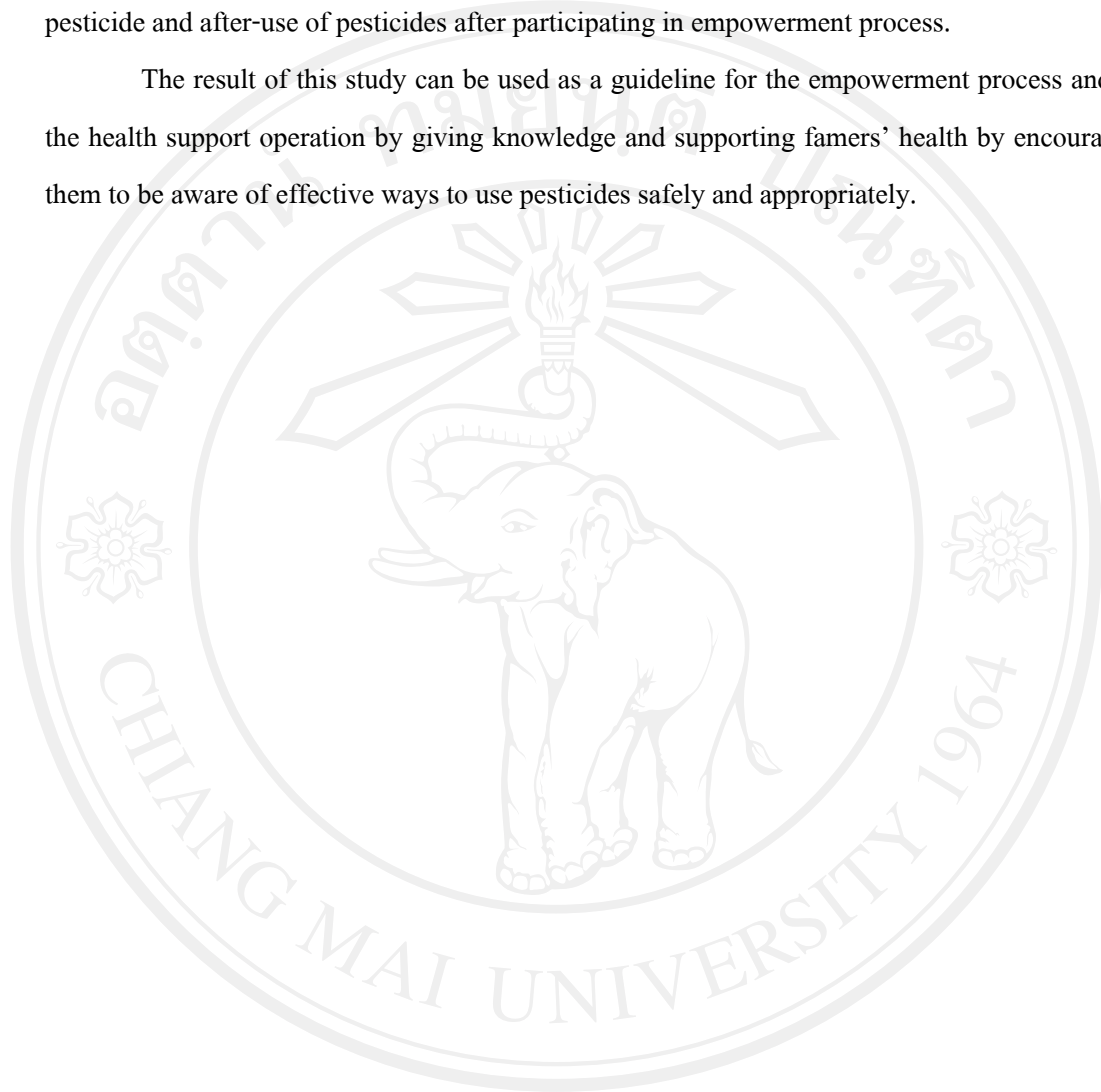
The research instruments used an interview form which consisted of 3 parts; that gained general information, perceptions of danger in using pesticides, and gained protective behaviors in pesticide use. Validity was tested by 3 experts. The Content Validity Index was 0.98. Reliability index of the interview form was 0.84. Data was analyzed using descriptive statistics and t-test statistics.

The result of this study founded that all samples were male. 43.33% were 41-50 years old. 53.34% finished 4th grade and some of them were uneducated. 93.33% were married. 43.33% had less than 10 years experience in using pesticides. All of them took more than 4 hours to use pesticides each time. 70% of them had health problems after being exposed to pesticides. 73.33% of their family members had health problems after being exposed to pesticide.

Effects of empowerment process found that there was a 0.001 level of statistical significance of the average increase in the farmers' perception of dangers of pesticide use after

participating in the empowerment process. There was a 0.001 level of statistical significance in the average increase in the farmers' protective behaviors before-use pesticide, during-use pesticide and after-use of pesticides after participating in empowerment process.

The result of this study can be used as a guideline for the empowerment process and for the health support operation by giving knowledge and supporting famers' health by encouraging them to be aware of effective ways to use pesticides safely and appropriately.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved